

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona	
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” cziméire küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
Nyitltér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Szózat a közönséghez.

A kath. Sajtóegyesület fordul néhány nap múlva a magyar katolikus közönséghez. Be fog kopogtatni a főrangúkat, az előkelők szalonjaiba, be fog kopogtatni a hivatalnokok szobáiba, az iparosok műhelyeibe, ellátogat mindenfelé, hogy tette, áldozatkésztségre szólítsa fel a jó magyar népet a katolikus sajtó talpraállításának érdekében.

Kérünk szeretettel minden jó katolikust egyenkint és összesen, ne zárkózzanak el előle, nyissák meg tárczáikat s adjon ki-ki tehetsége szerint, a tehetősebbek többet, a szegényebbekből a fillérek is áldozatot jelentenek.

Nem a katolikus sajtó érkeke ez, hogy fellendüljön, hogy erőssé és hatalmassá legyen, hanem érdeke a jó katolikus népnek, melynek ügyét van hivatva védelmezni.

Tudvalevő dolog, hogy a katolikusok mindenütt háttérbe szorítottak. Egy nagy harc folyik ma a társadalomban és ennek a harcnak katonái az ujságok, velők, általok kell kivívni a győzelmet. Természetes dolog, hogy a kinek katonasága nincs, vagy csak igen gyenge a haderő, annak vesztenie kell.

Igy voltak eddig a katolikusok Magyarországon és csakugyan vereséget is szenvedtek az egész vonalon. Az ellenség foglalta el és dominálja a tért, hatalmasan nyomul fel nagy tőkét forgató sajtójával, kezében van a közvélemény, ő intezi a világ folyását, természetesen a maga szája ize szerint. Hogy ez a szájiz nem volt kellemes a katolikusokra a multban s nem kellemes a jelenben sem, azt most felesleges bizonyítgatni.

Ők nagyon jól felfogták a helyzetet, igen bölcsen itélték meg, hogy a kinek kezében van a sajtó, annak kezében van a közvélemény, kezében vannak a hatalomnak minden eszközei, melyekkel aztán úgy irányítja a világ folyását, amint

neki tetszik. Ezért voltak készek áldozni és készek ma is sajtójokra mindent és ki vonhatná kétségbe, hogy csakugyan el is érték a céljokat.

A katolikus közönség pedig összedugott kézzel nézte a nagy szervezkedést, tétlenül maradt, aminek aztán természetes következménye lett, hogy mindig elverték rajta a port.

Pedig Magyarországon a katolikusok tulnyomó számmal vannak. Ők volnának hivatva reá, hogy domináljanak és vezérszerepet vegyenek s ennek dacára az elenyészően csekély számbeli kisebbség uralkodik felettük.

Nézzük csak meg a német katolikusokat, ők kisebbségben vannak saját hazájukban, mégis oly hatalmas erőt képviselnek, hogy számolni kell velők ugy a politikában, mint a közéletben. Mi ennek az oka? . . . Az, hogy ők már régen tudatára ébredtek, hogy mekkora erő rejlik a sajtóban s támogatásától nem vontak meg semmi áldozatot.

Ha így cselekedtek volna a magyar katolikusok, ők sem állnának ott, ahol ma állanak. Pedig cselekedhettek volna. Hiszen látjuk, hogy a közjótékonyaság terén mindenütt elől járnak. Ugy a főpapok, miut az alsóbb klérus, ugy a főnemeseink, mint a középosztály, sőt a nép rétegeiből is gyakran kerülnek ki az áldozatkésztség apostolai. Aztán a közszélekre gyakran hagyományozott ezekből ide is kellett volna jutni valamieskének.

Aki erre a célra áldoz, talán sokkal több jót tesz az egyháznak és a katolikus társadalomnak, mintha templomokat és iskolákat épít, mintha a kultura terén hozza meg áldozatait. Ha tovább is tétlenek maradunk, ha nem lesz erős katolikus sajtónk, el fog jönni az idő, midőn templomaink és iskoláink üresen maradnak, vagy a francia katolikusok sorsára jut a jó magyar nép.

Ne késlekedjünk tehát! . . . Jobb-

jaink belátták, hogy a helyzet már csaknem tarthatatlan. A mult héten Budapesten, élén herceg *Eszterházy Miklóssal* és dr. *Prohászka Ottokár* székesfehérvári püspökkel megalakult a „Katholikus Sajtóegyesület.” Célja egy olyan hadsereget szervezni, mely biztos kézzel tudja felfogni és visszaverni a támadásokat, amelylyel szemben ellenfélnek ne lehessen győzelmet aratni.

A legnagyobb szeretettel kérjük ismét a katolikus nagyközönséget, fogadja szívesen az új vendéget, mikor kopogtatni fog ajtaján, mert ha az ő szavára sem mozdul meg, ha kudarcot vall a legjobb ügy érdekében megindult eme mozgalom, akkor aztán csak türje sorsát önmegadással az a katolikus nagyközönség, fogadja békével az arculcsapásokat, viselje a szolgálót abban a tudatban, hogy megérdemli, mert rajta feneklett meg minden, mert rajta mult, hogy ő legyen diktálója és irányítója nemzete sorsának.

A most megalakult „Katholikus Sajtóegyesület” tisztikara a következő egyénekből áll:

Elnök *Eszterházy Miklós* herceg, társelnök *Prohászka Ottokár* dr. székesfehérvári megyés püspök. Alelnökök: dr. *Csernoch János*, praelátus-kanonok, országgyűlési képviselő és dr. *Concha Győző* udvari tanácsos, egyetemi tanár. Főtktár: *Gergely József* szerkesztő. Titkárok: *Friedreich István*, (Göröcsöni Dénes) főreáliskolai tanár és dr. *Siklay János* hírlapíró. Pénztáros: dr. *Széky Antal* ügyvéd. Jegyzők: dr. *Lakatos Géza*, ügyvéd, szerkesztő és dr. *Siklóssy László* ügyvédjelölt, országgyűlési gyorsíró.

Megválasztott az öttagu felügyelőbizottság, továbbá a központi választmányának egyelőre 80 tagja.

Adományok és tagdíjak dr. *Szekely Antal* fővárosi ügyvéd, egyesületi pénztáros irodájához küldhetők (Budapest *Ferencz József-rakpart*).

Mindenki előtt első legyen most a katolikus sajtó felemelése, láb-
raállítása s megerősítése.

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindenemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivételre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalok szállítványaim valódi színe és tartóságáért.
Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabó, mester

Városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága dr. Falussy Árpád főispán elnöklete alatt e hó 11-én d. u. $\frac{3}{4}$ órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgya néhány ingatlan vásárlása volt, amelyekre az avasi erdőből leszállítandó fák elhelyezésére szükséges raktárakat fogják építeni. — A rendkívüli közgyűlést a rendes havi közgyűlés követte.

A polgármester havi jelentésében beszámolt arról, hogy minő intézkedések történtek a múlt hó folyamán az élelmiszerek drágaságának csökkentése czéljából s minő intézkedések vannak e czélból a jövőre nézve tervbevéve. Jelentősnek tartjuk ezek közül a hatósági mézszárszék felállításának tervét. A közös konyha felállításához szükséges minimális jegyzés már megtörtént; — így az intézmény tényleges megvalósulása városunkban már csak rövid idő kérdése. Megemlíti a jelentés, hogy a tanács 400 öl fát szerzett be — s esetleg később többet is fog beszerezni — s azt önköltségen bocsátja a lakosság rendelkezésére. — Ki kell emelnünk még a jelentésből egy villamos favágókészülék legközelebbi beszerzését.

A havi jelentés elhangzása után Papp Endre bizottsági tag indítványára a bizottság egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott dr. Vajay Károly polgármesternek, aki valóban méltán tesz szert mindig nagyobb és nagyobb népszerűsége, minhogyan — mint e havi jelentés is bizonyítja — fáradhatlan buzgalommal igyekszik módot keresni minden téren a társadalmi bajok orvoslására.

A következő tárgy a megüresedett közgyűlési állás betöltése volt. A kijelölt bizottság az 5 pályázót a következő sorrendben jelölte: az első helyen Demkő Sándort, második helyen Székely Endrét, harmadik helyen dr. Bornemisza Bélát, negyedik helyen Nagy Józsefet és ötödik helyen Bányai Józsefet. Összesen 73 szavazat adatott be s Demkő Sándor lett megválasztva, aki 43 szavazatot kapott, míg Nagy József 27-en s Székely Endrét 3-an szavazták.

A színházi szabályrendeletnek a közgyűlés hatáskörére vonatkozó kissé homályos pontjait úgy precizizálták, hogy az igazgatóválasztásnál a közgyűlés csak a színügyi bizottság javaslatának elfogadására vagy visszavetésére nézve határozhat, de a színigazgatóválasztásban aktív részt nem vehet.

A közgyűlés elfogadta az önkéntes tüzoltótestületnek az 1908. évben Szatmáron tartandó országos tüzoltó-kongresszusra vonatkozó előterjesztését, amely a kongresszusi bizottságok összeállítására vonatkozik. A központi bizottság elnöke dr. Vajay Károly polgármester lesz.

Határozatba ment, hogy mivel nagyon kívánatos lenne városunkban egy polgári fiúiskola felállítása, a város annak elhelyezését s berendezését magára vállalná, ha az állam hajlandó volna kezelésbe venni.

A róm. kath. segédlelkési javadalmat olyformán rendezte a bizottság, hogy mind-

egyik segédlelkész törzsfizetését 1200—1200 koronára egészíti ki.

A kültelki állami iskolák pinczéinek vízmentesítésére 1000 koronát, a Kossuth-kerti vízvezeték továbbépítésére 3900 koronát szavaztak meg.

Elhatározták, hogy a eselédmizériák orvoslása czéljából kísérletet tesznek egy hatósági eselédszerző intézet felállításával.

Kötelességünk.

Mi keresztények: rendkívül indolensek vagyunk. Mikor már a körünkre ég valami, csak akkor próbálunk ellene védekezni, — sokszor későn. Látjuk, hogy rohamosan nő az az áramlat, mely egyenesen a mi intézményeink ellen tör s mi mégis tétlenül várjuk a következményeket.

A szociáldemokrácia, mely a zsidók melengetése mellett már szinte anarchiává fajult: halad hódító útján. Ott, hol szép szóval nem ér czélt, nem riad vissza az erőszaktól sem, utat tör magának. Minden eszközt igénybe vesznek, amit a szociáldemokrácia jogérzet megenged. De hát mit nem enged az meg?

A békés társadalmi fejlődésnek ők ellenségei. Forradalommal, vérrel, rombolással akarják megváltoztatni a fennálló társadalmi rendet s ennek romjain építenék fel az ábrándos szociális államot.

Kezükben van a nyers erő, mely ellen nem lehet szellemi fegyverekkel küzdeni. A vezérkar, a Jakabok úgy uralkodnak, mint valóságos diktátorok. E véres-száj demagógok szítják az elégedetlenség tüzeit. Az ellenség? kezéből jövő jót durva kézzel utasítják vissza. Megrágalmaznak mindent, mi nem tőlük származik. Olykor hangzatos jelszavakkal mozgósítják a tömeget. Pedig ilyenkor is csak a saját egyéni érdekük lapang a háttérben.

Ha jól megfigyeljük a magyarországi szociáldemokratákat, — legyen az akár vörös, akár mezőfista — arra a meggyőződésre jutunk, hogy azt nagyjából zsidók ébresztették fel és azok vezetik ma is az „öntudatos“ proletárokat. Ez magyarázza meg azt is, hogy rövid idő alatt az egész országban igájuk alá hajtották a munkásság nagy tömegét.

A zsidóság nagyrésze, mely ugyan nem tartozik a munkásság köréhez, ha anyagilag nem is, de erkölcsileg támogatja a szociáldemokratákat. — Miért? Mert a zsidó azt tartja: ott a hazám, ahol megélek. És így mindig ahoz az eszmeáramlathoz csatlakozik, mely leginkább az ő érdekeit szolgálja. Ezért látjuk különféle ezimek alatt tömörülni őket, de mindig egy czél szolgálatába. Lehet az akár a radikálisok, vagy a szabad tudósok díszes társasága.

Élesre fent fogukat esattogtatják és sáros lábbal tiporják mindazt, ami szent és drága e nemzetnek, mert nem fűzi őket sem e nemzethez, sem a magyar föld hagyományaihoz semmi kötelék sem. Nemesak megugatják, de meg is harapják mérges fogukkal kenyéradó gazdájukat, a magyar keresztény társadalmat is.

És a magyar keresztény társadalom hallgatag, némán türi az arculesapásokat s mindent békésen lenyel.

Hol van tehát a magyar bárgyu türelmenek határa?

Avagy itt mindent lehet? A tudomány megszentelt helyét megfertőztetik, a levegőt megtöltik miasmákkal. A magyar keresztény ifjuság pedig kénytelen egy oly forrásból tudományszomját kielégíteni, mely forrás vizét gonosz kezek megmérgezték.

Előttük „kulturbestiák“ azok a hősök, kiknek e nemzet kegyelete szobrot emel, hogy hirdessék az önzetlen, lángoló hazaszeretetet. Ezek megtartották számunkra ezer éven át e hont. S most azok, kik befurakodtak ide s élvezik a hősök önfeláldozásának gyümölcsét; meggyalázzák emléküket s nyíltan gázol át — a Pikler—Jászi had — a kereszténység legszentebb érzelmein. Kitépni — ez a czéljuk — az egyszerű, közönséges nép szivéből a vallásosságot, hogy ne legyen nyomoruságának vigasztalója. Így majd inkább szegődik a felforgatók csoportjához. Durva kézzel tördelik le egymásután a lélek virágait.

Ez a szociáldemokratáknak a segédesapata. Eszméiknek követői abból a fajból kerülnek ki, mely ma minden vezető pályát a maga számára igyekszik lefoglalni. Vagyis a zsidó ifjuság, mely már nagyon is otthon érzi magát a Pázmány-egyeten.

Támogatja őket a dicső magyar? sajtó. Lázasan dolgoznak. Nem tagadhatjuk el, hogy nem sikerrel dolgoznak. Hisz minisztert buktatnak meg, aki csak körükre akar koppintani. Minden ellen felemelik vitájukat, mi „nemzetem kovászát“ megsvanyítaná.

Az „uj Magyarország“ felé irányítják tekintetüket. Ez fog adni menedéket a világ minden részéről kiülőzött hitsorsosnak. Más országban már rég kibotozták volna ezeket, de nálunk hódolnak nekik, ünnepelik őket, mint a kultura zászlóvivőit. S ők felvértezve törtetnek előre, akadályokat nem ismernek.

Mit bizonyít mindez? A megváltozott magyar társadalom népét.

S mit látunk a másik oldalon?

A szociáldemokrácia ellenhatásaként megszületett kisdud csapat keresztényszociálistákat, mely alig egy maroknyi a hatalmas vörös táborral szemben. Meg egy nagy lomha, szervezetlen keresztény társadalmat. Hiába fű egy-egy lelkes vezér ébresztőt, legtöbbször visszhang nélkül vész el szava a pusztába. Miért? Mert még azok is befogják a fülüket, akik ébren vannak. Hát az alvók serege hogy állhatna akkor csatasorba?

Ha megindul itt-ott egy kis mozgalom a szertehúzó erők egyesítésére: keresztények az első, kik annak meghiusítására törnek. Ezért születik meg oly nehezen egy-egy keresztényszociális egyesület is. Továbbá kevés nálunk a lankadatlan szorgalmu, önzetlen ember. Ha valamely munka nincs honoráriummal összekötve, biz' arra nagyon bajos embert fogni. A közügyért való ilyen fardozást ma leginkább erkölcsi elismeréssel jutalmazták. Ez pedig a mai anyagi javakért futkosóknak nagyon sovány bér.

Mindennemű üveg-, porcellán-, lámpa- és tüköráru legjutányosabban beszerezhető az ujonnan berendezett

Greguss és Chrapáry czég

üzletében Szatmár-Németi, Deák-tér 2. szám, (a városház mellett.)

Pedig int bennünket a jelen és a közelmult tapasztalata, hogy készülünk erre a harezra, mely ugyan már ma is javában folyik. A szociáldemokraták elő- és utóhadokkal már megkezdették a támadást és mindjobban aknázzák alá a keresztény társadalmat.

Mi pedig csak állunk, mint a kinek jó rendben van a szénája s csak nézzük a kis leonidászi ker. szocz. csapat megalkuvást nem ismerő lelkes küzdelmét.

Szatmár ker. munkássága is kibontotta a zászlót. Még csak kifelé göngyölte: már is erős támadásban volt része. Csak bátran előre a megkezdett uton; a lankadatlan buzgalmat siker fogja koronázni.

Egy pár szavam volna a mélyen alvó ker. társadalom vezetőihez is.

Soha se várhatjuk azt, hogy a munkásnép önmagától szervezkedjék. Erre őket csak már tűrhetetlen helyzetük hajtja. Mindig a társadalom értelmiségének, a vezetőségének kell a kezdeményezés és szervezés munkáját végezni. No meg munkájával azután is állandóan támogatni. A munkásság önmagától nem tanulhat, csakis azoktól, akik szellemi kincseikből nekik is juttatnak.

Mig a szociáldemokraták eszméiket széleskörű agitációval s pártsajtójukkal fardhatatlanul terjesztik, addig a keresztényszociálizmus mintha ólomlábakon járna. Ennek oka sem lehet más, mint a közöny, mely társadalmunkat oly annyira jellemzi.

Ha minden városban csak egy-két buzgó harezosa volna a ker. szociálistáknak, kik mindenütt megalkotnák a ker. munkások egyesületét, akkor nemcsak a féktelen szociáldemokratákon vágnának eret, hanem a keresztény polgári társadalomnak sem kellene rettegni a fenyegető vörös rémtől, meg a felforgatók hadától. Így rövidesen mindent megvolna a fékező ellenáramlat.

Azért ott, ahol megalakul egy ker. szociális egyesület: ott a ker. társadalomnak teljes erejével támogatására kell sietni a krisztusi alapon szervezkedő munkásságnak, mert ez az az szlop, melyen a ker. társadalom nyugszik. Intenzív életet vinni abba, ne hogy tengődés legyen annak élete. A harezoló ker. szociálisták hátvédje a ker. társadalom legyen, mert csak így érezheti védve magát az a polgári társadalom, melyet a szociáldemokraták, radikálisok, meg a tudós ezinkostársak oly ádáz dühvel támadnak s annak megsemmisítésére törnek.

Ne ringassuk magunkat abban a hitben, hogy ez még távoli veszedelem, melyet még ki is kerülhetünk. Dehogy! Dübörgése, tompa moraja már most is hallatszik, előveti félelmetes árnyékát és ha idejekorán nem védekezünk, akkor magunkra vessünk.

Ki tehát a küzdőterre! Ki erőt érez magában: álljon a vezérségre. Induljon meg a ker. szociálisták térfoglalása. Fogjon kezdet a társadalom vezetősége a munkássággal, mert a tizenkettedik óra elmulása után nagyon keserű esalódás érhet bennünket. A munkásnép javáért való munkálkodás pedig: erkölcsi kötelességünk.

Kocsán Károly.

H I R E K.

Uj konviktus. A kir. kath. főgimnázium Pázmány-konviktusa már évek óta nem felel meg ama követelményeknek, hogy az ifjuság kényelmesen elhelyezhető legyen benne, de hiányzottak az anyagi eszközök egy tágabb és díszesebb intézet létesítésére. Ezt tette most lehetővé dr. Kádár Ambrus praelátus-kanonok, ki nemesszívü áldozatkészségével mindenütt ott van, ahol az egyháznak vagy a kulturának tehet hasznos szolgálatot. *E szép terv megvalósítására 12 ezer koronát adományozott.* Az elüljáróság már meg is vásárolta a tisztviselőtelepen a Kishalminé és Balogné féle telkeket, melyeken az új konviktus elhelyezést nyer. Ötven gyermek befogadására van tervezve. A konviktusban kápolna is lesz, mely nemcsak az ifjuság számára fog szolgálni, hanem a nemeslelkü adakozó óhajához képest nyilvános jellegű lesz, hogy ama környéken lakók is részt vehessenek az isteni tiszteleteken. Az építést már tavasszal megkezdik. Kádár kanonok ezen áldozatos jóságával hálára kötelezte a nevelés és tanításügy minden igaz barátját, hálára az ifjuságot, amely lelkében, hálára a főgimnáziumot, mely évkönyveiben fogja őrizni nagynevü pártfogójának emlékezetét.

Adomány a gyermekeknek. A püspök ur Ó Méltósága a róm. kath. fiunépiszola szegény gyermekeinek felruházására 300 koronát adományozott.

Kitüntetés. A király megengedte, hogy Lónyay Sándor es. és kir. kamarás, Beregvármegye nyugalmazott főispánja, a Johannitarend tiszteletbeli lovagjának jelvényét elfogadhassa és viselhesse.

Áthelyezett törvényszéki elnök. Ő felsége a király dr. Góth Ferencz fehértemplomi kir. törvényszéki elnöknek saját kérelmére megengedte, hogy a kassai törvényszékhez helyeztessék át.

Katonai hírek. A szatmári 5-ik es. és kir. gyalogezredhez Albrecht József őrnagyot az eltávozott módrusi Cindric János helyére kiegészítő parancsnokul és a pót-zászlóalj-keret parancsnokául kinevezték és Jenniker János őrnagyot a 46-ik ezredtől ezen ezredhez helyezték át.

Uradalmi tiszték kinevezése. Károlyi Gyula gróf Tooth Sándort, néhai Károlyi István gróf uradalmi intézőjét pénztárnokká, Jurcsák Béla Tibor-tanyai uradalmi intézőt pedig jószágfelügyelővé nevezték ki.

Papp Gyula tragédiája. Hétfőn nagy meglepetés érte az adóhivatal tisztviselői karát. Pénzhiányt fedeztek fel. Kádas József ellenőr nagyobb mennyiségben szállított pénzt a helybeli folyamernökséghez aranytekeresekben. Nyárády László főmérnök vette át a küldeményt, s a tekeresekben aranypénz helyett kétfilléreseket talált. Azonnal visszaküldötte a pénzt, hogy hozzák helyre a tévedést. Az adóhivatalban nagy lett a konsternáció, mert azokban a tekeresekben tényleg aranynak kellett lenni. Papp Gyula pénztárnok nem volt a hivatalban. Röktön lakására siettek, ahol azonban azt a felvilágosítást kapták, hogy még szombaton elutazott Nagykárolyba. Kádas József ellenőr felelős-

ségnek tudatában megtette a feljelentést a pénzügyigazgatóságnál és a rendőrségnél, egyúttal Ruprecht Sándor adótitst közbejöttével megállapította, hogy 10500 korona hiány mutatkozik. Tegnap az a hír terjedt el az egész városban, hogy Papp Gyula családja nap sürgönyt kapott Temesvárról, melyben ez az értesítés volt „Papp Gyula adótárnok egyik szállodában ismeretlen okból főbelötte magát.“ Ez a hír tegnap délelőtt kezdett terjedni, az egyik megerősítette, a másik czáfolta, mindenki előtt hihetetlennek tűnt fel, mert Papp Gyulát kötelességtudó, pontos embernek ismerték. Az öngyilkosság híre nem bizonyult valónak. Temesvárról nem jött semmi távirat. A tény az, hogy e pillanatig sem tudnak semmit hollétéről. A szörnyü tragédia indokát mindenki abban találja, hogy Papp Gyulának igen nagy családja volt, s csekély fizetésből a mai drága viszonyok közt lehetetlen volt kijönnie. Nyomták terhei is, mert már régebb időben kölcsönöket volt kénytelen felvenni, s épen ezért hitele kimerült s ujjabb kölcsönhöz nem tudott jutni, melyekből a hiányokat fedezhette volna. Ehhez járult, hogy szerette a mulatságokat, az utóbbi időben pedig feltűnően kereste a társaságokat, ugy látszik, érezte vesztét. Az egész városban általános a megdöbbenés, szélteben tárgyalják a rettentő katasztrófát és annak okait.

Jegyzői kinevezések. Az igazságügyminiszter Szigeti Géza rahói járásbirósági és Kohári József máramarosszigeti törvényszéki aljegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén jegyzőknek nevezte ki.

Uj orvos. Erdélyi Gézát, Erdélyi Imre szatmári tanár fiát a budapesti egyetemen az összes gyógytudományok doktorává avattak.

Az új közgyám. Mint közgyűlési rovatunkban látható, az üresedésbe jött közgyámi állást hétfőn töltötte be városunk törvényhatósági bizottsága. Hat pályázó volt, kik közül egy azonban visszalépett. A kandidáló bizottság mind az öt pályázót jelölte. Beadatott 73 szavazat, melyekből 43 Demkő Sándor községi bíróra, 27 Nagy József számtisztre, 3 Székely Endre rendőrtisztre esett. Két pályázó nem kapott szavazatot. Eszerint Demkő Sándor lett városi közgyámnak megválasztva.

Bizottsági tag jelölések. A törvényhatósági bizottságban megüresedett s e hónap választás utján betöltendő tagsági helyekre a II-ik és III-ik kerület jelölő értekezletein a következők jelöltettek; A harmadik kerületben a négy első helyre Virágh András, Tankóczy József, Osváth Elemér és Kótai Lajos, az ötödik helyre Mátray Lajos, Bakk István és Kalik István. A második kerületben a négy első helyre dr. Fejes István, Lévay Józsefet, Teutelbaum Hermannt és Papp Endrét jelölték, az ötödik helyet a Szatmárhegynek tartották fenn, a hatodik helyre pedig dr. Rácz Endre, Litteczky Endre és Bölönyi László a jelöltek.

Hymen. Mártonyi Ödön beregszászi kereskedő jegyet váltott Fokányi Nándor nagykárolyi lakos leányával, Ilonkával. — Popovics Endre munkácségyházmegyei pályavégzett papnövendék jegyet váltott Holozsnyay

Aki a legujabb és igen elegáns öltönyt, kabátot, valamint vihar-köpenyt viselni óhajt, ne sajnálja a fáradságot és látogassa meg

POLLÁK HERMAN

uri szabót Szatmáron, Kazinczy-u. 6.

a királyi kath. főgimnáziummal szemben,

ahol az itt felsorolt ruhariemüek előnyös fizetési feltételekkel, mérsékelt árak mellett, gyorsan és pontosan készíttetnek.

Tivadar gk. esperes-lelkész leányával, Margittal Makkosjánosiban. — Nemes András szatmári nyomdatulajdonos november hó 16-án délelőtt 1/211 órakor vezeti oltárhoz *Kaszánitzky* Margitkát a turtarebesi róm. kath. plebánia templomban. — Papp Aurél helybeli kir. kath. főgimnáziumi tanár vasárnap délelőtt 11 órakor örök hűséget esküdött *Madzsar* János takarékpénztári pénztárnok leányának, Irénke kisasszonynak. Az eskü-tési szertartást *Hámon* Róbert püspöki titkár végezte, ki megható beszédet intézett az új párhoz. A szertartás lélekemelő voltát nagyban emelte *Mondik* Endre tanító elragadó orgonajátéka és gyönyörű éneke. Az esküvő után fényes nászszakoma volt *Madzsar* János vendégszerető házában. — Dr. *Dobossy* Endre helybeli ügyvéd e hó 18-án esküszik örök hűséget *Részteleken* *Gitta* Kornél ottani gör. kath. esperes-lelkész kedves leányának, Mariska kisasszonynak.

Jótekonyság. Dr. *Fibiger* Sándor, ungvári kir. kath. főgimnáziumi hittanár, az ungvári Gizella-ház kápolnájában egy igen díszes, román stílusú Jézus sz. szíve oltárt saját költségén állíttat. A nemes szív ez újabb adománya nem szorul díszre.

Nyilvános köszönet. A helybeli kir. kath. főgimnázium Pázmány-konviktusának igazgatósága hálás szívvvel mond köszönetet a nyilvánosság előtt is a segélyre szorult tanuló ifjúság nevében méltóságos és főtisztelendő dr. *Kádár Ambrus* prelátus-kanonok urnak azon 12000 koronáért, melyet a Pázmány-konviktus telkének megvásárlására fejedelmi bőkezűséggel adományozott. Fizesse meg az Isten, kihez mi buzgón fohászunk áldását kérve nagy jötevőnkre. A „Pázmány-konviktus“ igazgatósága.

Gyászhir. Mély részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Özv. *Nagy* Imréné, szül. *Gyene* Ilona úgy maga mint a testvérek, a sógorok, rokonok és jó barátok nevében is fájdalomtól megtört szívvvel tudatja, hogy a leggyöngédebb férj, a forrón szerető testvér és felejtethetlen jó barát *Nagy Imre* aranyosmeggyesi körjegyző, f. évi november hó 10-én déli 12 órakor élete 46-ik, legboldogabb házasságának 19-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A drága halott hamvai november hó 12-én délelőtt 10 órakor fognak az aranyosmeggyesi ev. ref. sarkertbe az ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Aranyosmeggyes, 1907. november 10. Virrasszon örök álmai felett az igazi szeretet! *Nagy* Sándor, *Nagy* Mariska, férj. *Mező* Károlyné, *Nagy* Károly, *Nagy* Bálint, *Nagy* Berta, *Rohay* Gyuláné, *Nagy* Kálmán, *Nagy* József testvérei. *Mező* Károly, *Rohay* Gyula, *Erdélyi* Kálmán, *Erdélyi* Gyula, *Fóris* Gábor, *Gyene* Sándor sógorai. *Nagy* Sándorné szül. *Peleskey* Mária, *Nagy* Károlyné, szül. *Rónay* Anna, *Nagy* Bálintné szül. *Strohmayr* Török Amália, *Fóris* Gáborné szül. *Gyene* Mariska, *Erdélyi* Gyuláné szül. *László* Vilma sógornői. — *Urbányi* Gyula beregszászi kir. törvényszéki aljegyző e hó 7-én 10 órakor elhalt. — *Vodicska* Antal tanítójelölt, *Vodicska* Imre helybeli építőiparos fia Budapesten meghalt. A boldogult *Vodicska* Imre miniszteri segéd-titkár testvéröccse.

Megyebizottsági tag. Turtarebesen *Hofbauer* Ignác nyug. lelkész megyebizottsági tagnak választott meg.

Tanítóválasztás. A királyházi róm. kath. egyházközség *Turóczy* Péter pátyodi róm. kath. kántortanítót kántortanítójának választotta meg. A választást a püspök ur Ó Méltósága megerősítette.

Kimutatás a „Pázmány-konviktus“ felépítésére a mai napig felajánlott összegekről:

1. Méltóságos és ft. Kádár Ambros praelátus kanonok ur . . .	12.000 kor.
2. Rónai István plebános . . .	100 „
3. Diemand Lajos esperes . . .	100 „
4. Pásztor József plebános . . .	100 „
5. Dr. Török István isk. orvos . . .	100 „
6. Horváth János birtokos . . .	200 „
7. Haller Jenő tanár . . .	100 „
8. Dr. Fechtel János tanár . . .	160 „
9. Bagossy Bertalan tanár . . .	120 „

összesen : 12.980 „

Szatmár-Németi, 1907. nov. 12.

Ralkovszki Pál.

Műkedvelő előadás. November 9-én este, mint előrelátható volt, telt ház előtt játszották el műkedvelőink a színházban a nőegylet árvái javára Labiche és Delacour bohózatát a „A perselyt“. Az előadás a legfokozottabb igényeket is kielégíthette. Jéger Rózsika, Maróthy Annuska, Varju Ibolyka és Herman Elluska urleányok, valamint Nagy Vince, Dr. Kőrössy János, Csomay Győző, Kiss Endre, dr. Nagy Géza, Fábrián Lajos, Südy Tibor, Török Tibor, Szöllősy Ákos, Mándy Zoltán és Szegedy György urak külön-külön és együttesen pompásan összevágó előadást produkáltak. Előadás után a tisztviselői társaság reggelig tartó táncmulatság volt, amelyen nagyszámú és valóban nagyon előkelő közönség vett részt.

Az új megyebizottsági tagok. A múlt héten lettek megválasztva az új vármegyei bizottsági tagok. A régiek közül sokan kimaradtak, új emberek jöttek helyükbe. Eddig a következő választások ismeretesek: Nagykároly I. ker. Lukács János, Papp Béla (uj), II. ker. Asztalos György, III. ker. Mertz Imre (uj), Csipkés András, IV. ker. dr. Egely Imre (uj), Marián Ferenc (uj). Mátészalka Kovács József, dr. Csató Sándor (uj). Csenger Barkász Gedeon (uj), Molnár László (uj). Fehérgyarmat Luby Géza (uj), Bakó László (uj), Bornemissza Imre, Matócs Zoltán László (uj), Szabó Károly. Czégény Gulácsy Tibor, Gulácsy Gyula, Kovács Dániel (uj). Kispalád id. Pinkóczy Sándor (uj), Angyalossy Ferenc. Erdőd Dániel Sándor. Krasznabétek Fugel István (uj). Ombod Székely Mihály. Felsőboldád Lázár Endre (uj). Nagyszokond Juresek Béla (uj), Kolb József (uj). Királydaróc Krisztek János. Géres Schvarecz Dániel, Launcz József (uj). Erdőszáda Osztodál Jenő (uj), Szaitz Mihály. Nagykoles Csaba Adorján (uj), Grósz Albert (uj). Szinérváralja Bajnóczy Géza. Remete Farkas János (uj), Szemenyi Olivér (uj). Avasujváros Ferenczy Zoltán (uj), Nagy Bálint. Kocsord Leövey Miklós, Radványi Antal. Vetés Nagy Gyula, Kerekes László (uj). Nagybánya Égly Mihály, Révész János. Sza-

nizló Becksy György (uj), dr. Láng György. Genes ifj. Andrassy Jenő (uj), id. Kerner József (uj), Dömötör Elek. Ecsed Lénárd Jenő (uj), Fehér István. Vitka Veress Gusztáv. Fábriánháza Magyar Endre (uj), Szemán József. Gebe Kállay Ödön (uj), Szücs Miklós. Szamoszeg Soós János (uj), Lányi Dezső. Olesva Kósa Bertalan, Kállay Ödön (uj). Kántorjánosi Ibrányi János, Elek Imre. Tyukod Uray Jenő (uj), Madarassy Gyula (uj), Gyene Gáspár. Porosalma Erdey István (uj), Német Jenő (uj). Cseke Lengyel József. Tiszabecs Sántha Kálmán, dr. Gaál Endre, Suta József (uj). Fülesd Nyiri József (uj), Barla Károly, Baka Béla. Zsarolyán Veress László, Fried Dezső. Nagyar Thury Zsigmond (uj), Nagy László (uj), Bornemissza István (uj). Lázári Kanizsay Jenő, Szombathy Ödön (uj). Gacsály Madarassy András, Kiss Mayer, Incevény Márton (uj). Atya Rácz Elemér (uj), Lázár Tivadar (uj). Nagypalád Rácz Miksa (uj). Erdőd Rébay Dezső (uj), Dániel Sándor. Madarász Lukács Konstantin (uj), Vida Ignác (uj). Réztelek Tolnai Albert (uj), Nyikora Demeter, Erdei László. Dobra dr. Pilisy István (uj), A. Gáty Sámuel (uj). Krassó Sinka Lajos, Ferenczy Imre. Középhomoród Klintók Ágoston, Nyisztor József (uj). Remetemező ifj. dr. Papolezy Béla (uj), Achim György (uj), Papp Antal. Farkasasó Milián János (uj), Fásy Gusztáv Alsófernezely Neubauer Ferenc. Misztótfalu Bálint Imre (uj), dr. Kiss Rezső (uj). Aranyosmegyes Jakó Kálmán (uj), Rhédey István. Udvari Papp Árpád (uj), Tóth Tibor (uj). Batiz Fényes Elek. Nagynyires gróf Teleky Pál. Sárköz Kölesy Antal (uj), Hadady Gedeon, Sepsy Miklós.

A szatmári ker. socialis egyesület f. évi november hó 17-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg alakuló közgyűlését, amely alkalomra Budapestről, a központi ker. socialis-egyesület vezető karából lesz szónok kiküldve.

Felfüggesztett körjegyző. *Péchy* Péter dr. nagysomkúti főszolgabíró *Dunka* Gerő nagynyiresi körjegyzőt állásától felfüggesztette és oda *Sajó* Dezső okleveles jegyzőt helyettesítette.

Iskolai ünnepély. A róm. kath. fiunépliskola f. hó 5-én szt. Imre napján — mint minden évben, de most a 900 évforduló alkalmával különös gonddal előkészített iskolai ünnepélyt tartott, amelyen Tóthfalussy Dániel hitelenző megkapó egyszerűséggel rajzolta szt. Imre — az ifjúság védőszentjének — erényeit.

A Széchenyi Társulat 25-ik évi fennállását, amint már irtuk, ünnepi közgyűléssel fogja megülni. Ez a jövő évi január első felében lesz s a tervezete a következő: I. Elnöki megnyitó, dr. *Boromisza* Tibor szatmári püspök, diszelnöktől. II. Ünnepi beszéd, dr. *Fechtel* Jánostól. III. Vázlatos igazgatói jelentés a lefolyt 25 évről, *Madarassy* Dezső igazgatótól. IV. Elnöki zárszó, dr. *Falussy* Árpád főispántól. A közgyűlést bankett követi.

Tanítógyűlés. Az „Ung-Bereg megyei r. kath. Néptanító egyesület“ november hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor Ungváron, a róm. kath. elemi fiúiskola IV-ik oszt. tantermében évi rendes közgyűlést tart.

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Őszi és téli idényre dusan felszerelt raktár női szövetek, posztók, czibelinek, scheviottok és barchetekben. Nagy vászon- és kanavász-raktár. FÉRFI ÉS NŐI FEHÉRNEMŰEK.

Megyei választások. Szatmárvármegye főispánja a nov. 7-iki vármegyei hivatalos lapban hirdette meg az általános tisztújításra vonatkozó pályázatot. Választás alá kerül az alispáni, a főjegyzői, a hat aljegyzői, tisztifőügyészi, alügyészi, az árvaszék elnöki, a hat árvaszéki ülnöki, a kilencz főszolgabírói és tízenhárom szolgabírói állás. Javadalmazások: alispánnak 6400 K. fizetés, lakás, 1400 K utiátalány, 360 K szolgatartás, 240 K lótarthatás, a főjegyzőnek 4800 K fizetés, 720 K lakpénz, 240 K szolgatartás, az aljegyzőknek 3600, 2600, 2000 korona a fizetésük 600, 480 és 420 K a lakpénzük. a főügyésznek 4800 K a fizetése, 720 K a lakpénze, alügyész 2600 K fizetés, 480 K lakpénz, árvaszéki elnök 4800 K fizetés, 720 K lakpénz, ülnökök 3600 K fizetés, 600 K lakpénz. A főszolgabírónak 3600 K fizetés, 500 K irodai átalány, lakpénz, vagy természetben lakás, irodahelyiség; a szolgabírónak 2600 K a fizetésük, és lakpénz. A pályázati kérvények a főispánhoz címezve dec. 3-ig nyújtandók be.

Amagát komoly lapnak tartó „Szamos“ tegnap rendkívüli kiadásban is megjelent s szenzációt hajhászó formában egész halom valótlanúságot hordott össze a megtévelyedett, szerencsétlen adótárnok ügyével kapcsolatban. A kath. kaszinót is szóba hozta, azt mondta Papp Gyuláról, hogy „a kath. kaszinó volt állandó tanyája, hol a kártyaasztalnál is szerencsét próbált, de a szerencse nem kedvezett neki s mind több összeget vesztett.“ Nehogy ez a rosszakaratu vád megtéveszsze azokat, kik a kath. kaszinót nem ismerik, a kaszinó vezetősége az összes kaszinói tagok nevében ünnepélyesen tiltakozik ellene. Ez a kaszinó nem tanya, hanem tisztességes szórakozási helye a város művelt polgárainak. Itt nem folyik olyan játék, amely tönkre tehetné a legszerényebb javadalmazásu tisztviselőt is. Tessék ebbe a kaszinóba bármikor benézni s nem fog soha egyebet látni, mint megengedett társas játékot fillérekben játszani. Ebben a kaszinóban sem Papp Gyula, sem más soha sem költekezett úgy, hogy emiatt anyagi romlásba, vagy pláne a bűn útjára tévedt volna. — Elvárjuk a „Szamos“ főszerkesztőjétől, hogy a kaszinó ellen intézett ezen hazug vádat a „Szamos“ rendes kiadásába helyre hozza.

Dr. Fechtel János jelölése. Lapunk zártával értesülünk arról, hogy a második kerület választópolgárai között nagyarányu mozgalom indult meg abban az irányban, hogy dr. Fechtel Jánost a törvényhatósági bizottságba beválasszák. Mindenki tudja, hogy Fechtel egyike társadalmunk legagilisabb és legrokonszenvesebb tagjainak s megválasztása kétségtelenül nagy nyereség volna a bizottságra nézve.

Az udvari tüzkárosultak javára dr. Falussy Árpád főispán 100 K-t és báró Vécesey László orsz. képviselő 400 koronát adományozott.

Menetrend változás a Szatmár-Kossuth-kert— Szatmárhegyiaci vonalon. A Szatmár—erdői h. é. vasuton f. évi nov. 1-től kezdve a következő motoros vonatok lettek beszüntetve: 1. A Szatmár-Kossuth-kerttől este 6 óra 07 perckor induló vonat, Szatmár-Gözfürész—Szatmárhegyiac között. 2. A Szatmárhegyiacról este 8 óra 46 perckor induló vonat, Szatmárhegyiac—Szatmár-Kossuth-kert között. 3. A Szatmár-Kossuth-kerttől este 10 óra 05 perckor induló vonat, Szatmár—Kossuth-kert—Szatmár—Gözfürész között.

A kath. kaszinó ezen téli felolvasó estélyeinek sorozatát december 8-án nyitja meg. Ennek során lesz magán- és karének, Dunay Sándor alelnök felolvasása, női szavalt, orgonajáték, stb. Belépődíj személyenkint 1 K, családjegy 2 K. Az estélyt társas vacsora tánc és tombola követi.

Hivatalvizsgálat a szatmári járásban. Dr. Falussy Árpád vármegyénk főispánja legutóbb a vármegye központi ügyvitelét és a központi járás hivatalát vizsgálta meg. Most sorra kerül a vármegye többi járása is. Szombaton Kálnay Gyula főispáni titkár, a tisztifőügyész és Mező Károly pénzügyi számvizsgáló közbejöttével a szatmári járás ügyvitelét vizsgálta meg.

A színház kezdete. Krémer Sándor színtársulatunk igazgatója e hó 16-án szombaton kezdte előadásainak sorozatát. Színpadra került Bernát énekes bohózat. Társulati névsor Műszaki személyzet: Balássy Sándor művezető rendező. Rátkai Sándor operette-rendező. Neubaur Mihály karmester. Szabadkai József ügyelő. Ivánovics Sándor sugó. Hölgyek: Komáromi Gizella, soubrette énekesnő. Jakabfy Jolán, sobrette énekesnő. Késmárki Lujza, coloratur énekesnő. Andai Terka énekes naiva. Pataki Vilma, népszínművésznő. Verő Janka, drámai hősnő. Takács Mariska, szende és társalgási. Ihász Giza, naiva színésznő. Uthy Gizella, drámai anyaszínésznő. Tarnai Lidia, operette-comica színésznő. Kolozsvári Blanka, Cserényi Adél, Völgyi Ilona, Hegyi Jolán, Győző Alfrédné, Morvai Gizi, Korányi Joián, Aradi Gizi, Gömöri Vilma, Erdélyi Lili, Bártfai Irma, kar és segédszínésznők. Férfiak: Balácsi Sándor, drámai apa- és jellemszínész. Radványi Dezső bariton-énekes. Rátkai Sándor, operette buffó comicus. Barna Andor, tenor énekes. Tihanyi Vilmos, szalon comicus társalgó. Vidor József hősszerelmes színész. Gyenis Ede, társalgási lírai szerelmes. Győri Emil, siheder comicus. Krémer Sándor, kedélyes apaszínész. Szabadkai József, Kőszegi Károly, Bokros László, Pogány Márkus, Kállay Károly, Korda Sándor, Farkas Mihály, Bitta Károly, Darvai Miklós, Győző Alfréd, Bucsek József kar- és segédszínészek. Segédszemélyzet: Veisz Mátyás ruhatáros, főszabó. Szatmári József főszertáros. Molnár Gusztó színházszolga, szereposztó.

Öngyilkos gyujtogató. Lapunk mult számában megemlékeztünk azon tüzesetről, amely e hó 1-én reggel a Várdomb-utca 21. a. háznál történt. A vizsgálat kiderítette, hogy a tűz gyujtogatásból eredt s a tettes senki más mint a lakás bérlője, Horváth József cipész, akiről eleinte az a hír terjedt el, hogy odaégett. Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak, mert Horváthot e hó 4-én a déli órákban átlőtt fejével találták meg a Szamos partján, a Battyhányi-utcai zsilip közelében. Egy fűzfa tövében a bokrok közt feküdt a boldogtalan ember vérbefagyva és még mindig a kezében volt a gyilkos fegyver. — Az orvosok véleménye szerint Horváth az öngyilkosságot még pénteken követhette el a valószínűleg félemből. Csodálatosképen még élet volt benne s így feküdt teljesen eszméletlen állapotban napokig a hideg földön minden segélynyújtás nélkül. A szerencsétlen embert a mentők bevitték a közpórházba, hol másnap meghalt.

Tűzjelző állomások. A tűzoltói felszerelések tökéletesítése céljából elhatározta a városi Tanács, hogy a régi tűzoltói s igen gyakran megbízhatatlan telefon hálózatot megszünteti s helyette a csendőrbódékon ki-

vül több tűzjelző állomást létesít. Ilyen tűzjelző állomások állíttatnak fel Honvéd-utcaán, Gvadányi-utca sarkán. a szolgabírói hivatalnál, Kinizsi-utcai állami iskola környékén, a két katonai laktanyában a városi majorban, melyek éjjel nappal állandó összeköttetésben lesznek.

Megnyilt állatvásár. A mult szerdán egy beteg állat miatt a hatóság az állatvásárt déli 10 órakor beszüntette. A miniszter azonban engedélyt adott, hogy a vásárok ismét megnyithatók legyenek, azért a mai napon a vásárok minden állatfajra megtartottak.

Uj bankjegyek. Hivatalosan jelentik, hogy az Osztr. Magyar Bank a jövő év május 1-én uj huszkoronás bankjegyeket boesát forgalomba 30 millió K. értékben. Az uj huszkoronásokat az eddiginél sokkal erősebb papírra nyomják, valamivel kisebbek lesznek a mostaninál de nagyobbak a tizkoronásoknál.

Állatdíjazás. A már közölt állatdíjazást folyó hó 7-én tartotta meg Erdődön a Szatmármegyei Gazdasági Egyesület; a felhajtás után ítélve — tekintettel, hogy vidéken első ízben volt állatdíjazást — igen szép érdeklődés mellett. A bizottság tagjai voltak: Bartha István állattenyésztési felügyelő, Poszvék Nándor titkár a Gazdasági Egyesület képviseletében, Miklóssy Gyula, Erdős Dezső állatorvos Rébay Dezső, Eötvös Róbert és buji Jékey István főszolgabírók. Kilettek tüntetve: I. fejős és borjus tehének után: Plet Mihály Krasznabélték 50 k., Bartha Károly Géres 40 k., Kruzlics Simon Erdőd 30 kor., Zsoldos Pál Krasznabélték 20 k., Böhm János Erdőd 10 k., Funkelhauzen Vendel Gilvác 5 k., Schmitt Felicieán Kr.-Bélték 5. koronával. II. 3 éves üszökért: Bartha János Géres 50 k., Kruzlics Simon Erdőd 30, Feeser János Gilvác 20, Pokdán György Szakas 10 koronával. III. Három éves üszökért: Nagy Lajos Géres 50, Magyar Ferenc Krasznabélték 30, ifj. Böhm János Erdőd 20, Bálintfi Pál Erdőd 10 koronával. IV. Egy éves borjukért: Bartha János Géres 50, Bartha Károly Géres 40, Décsi András Erdőd 20 koronával. A díjak a helyszínen azonnal ki lettek osztva.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

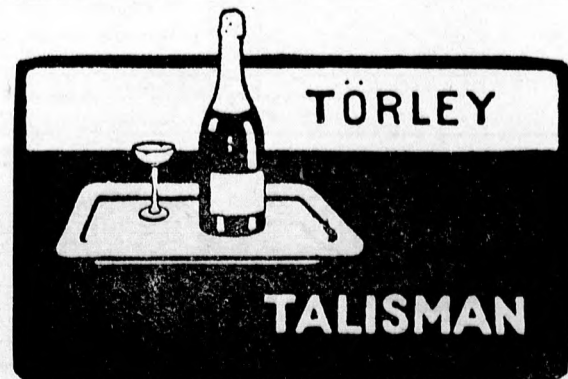
FABIAN GYÖRGY NÉ

mű- és élővirág üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám.

Sürgöncyzim: FABIÁNNÉ. Telefon-szám: 148.

Ajánl menyasszonyi, bál és névnap csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és diszitményeket. — Cserepes virágokat, szobai disznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

November hó 2-án Kazinezi-utca 16 sz. a ref. gimn. végével szembe nyílt meg a kávé kereskedése Néhna Lajos Józsefnek.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerészi cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Eladó **Görbe-köz 3. számú házas-telek,** a Deák-tér közelében, 6 év óta fennálló, jól bevezetett **virágkertészettel,** 2 üveg-házzal együtt. — **Növények darabonként is kaphatók.**

Házvezetőnőnek

ajánlkozik egy intelligens nő, aki külső gazdaságban is kellő jártassággal bír.

Czim a kiadóhivatalban.

Termény árak.

Termény	Szatmáron		Budapesten	
	K	f	K	f
Buza	20 40	21 40	22 —	22 50
Buza gyenge	19 80	20 60	21 40	21 90
Rózs	17 20	18 —	18 90	19 20
Árpa tak.	14 60	15 —	15 40	15 80
Zab	14 80	15 —	16 20	16 80
Tengeri ó	14 20	14 80	13 70	14 —
Tengeri új	13 20	14 —	—	—
Bükköny	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—
Káposzta repce	—	—	—	—
Lenmag	—	—	—	—
Fehér bab	14 —	15 —	—	—
Tarka paszuly	13 —	14 —	—	—
Lóhere	—	—	—	—
Lucerna	—	—	—	—
Burgonya	4 60	5 20	4 60	5 —
Lenese	30 —	32 —	3 —	—
Széna	6 —	7 —	—	—
Szalonna	160 —	168 —	127 —	133 —
Zsir	180 —	185 —	147 —	140 —
Szilva	—	—	—	—

AGYÓ GEZA
könyvkötő
Szatmár, Deák tér 16 sz.
Elvállal mindennemű könyvkötői munkát, női kézi munkák montírozását, szállagnyomást, képek lak-kirozását
jutányos árban.

Pályázati hirdetés.

A **szinfalusi kántortanítói** állásra pályázat hirdettetik.

Javadalma:

- I. Mint kántornak
1. Lakás természetben; kert, melyből 200 □-öl elvétetik a másodtanítói melléképületek s konyhakertnek, így is marad egy hold kert.
2. Párberben 16 hl. buza;
3. 18³ tűzifa;
4. 18 köblös szántó és rét;
5. stóla, mintegy 100 korona.

- II. Mint tanítónak:
1. A községtől évi 160 korona 1/4 évenként előre fizetve.
2. Államsegély 160 korona.

Folyamodónak meg kell említenie a folyamodványban, hogy ha a fenti állásra a jelenlegi másodtanító ur választatnék meg, pályázik-e a másodtanítói állásra, melynek

Javadalma:

1. a községtől évi 60 korona 1/4 évenként előre fizetve;
2. államsegély 740 korona.

Felszerelt kérvények **november 21-ig Láng Ferencz** espereshez küldendőek **Erdődre.** 355

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Szatmár város és vidéke mélyen tisztelt közönségét, hogy

mészáros és hentes üzletemet

folyó évi november hó 1-től Beer Mór ur Kazinczy-utcza házából néhány lépéssel lejjebb, a **szücs és szabó ipartársulat házába,** közvetlen a **kir. kath. főgimnázium átellenében**

helyeztem át,

hol is kérem továbbra is a n. é. közönség pártfogását. Főtörökvésem mint eddig, ugy ezután is az leend, hogy nagyrebcsült vevőim bizalmát teljesen kiérdemeljem s üzletem eddigi jóhírét fokozottabb mérvben biztosítsam.

Minélfogva bátorodom felhívni a n. é. közönség szíves figyelmét alanti áraitra:

- Marhahus I-ső rendű — 1 K 36 f
Marhahus II-od rendű — 1 K 12 f
Borjuhús — — — 1 K 52 f
Juh-hús — — — 0 K 96 f
Sertés-hús — — — 1 K 36 f
Új-szalonna — — — 1 K 44 f
Ó-szalonna — — — 1 K 60 f
Paprikás-szalonna — — 1 K 80 f
Friss hús — — — 1 K 52 f
Friss olvasztott zsír — 1 K 60 f

kilogrammonként.

Szíves látogatást kér tisztelettel

Szegedy István

mészáros és hentes.

Kereset! Mindkét nembeli személyeket foglalkoztatunk **harisnyá-árak** készítésével **szabadalmazott gyorskötőgépeink**en. **Tiszta kereset hetenkint 20.— K és még több.** Kérjen prospektust! — **Vállalat közimunka fejlesztésre**
Bécs, VII., Nelkengasse 124. Legmagasabb kitüntetések. Számos elismerőlevél intézetektől és magánosoktól.

Szíves tudomásul!

Bátorkodom a nagyérd. hölgyközönség szíves figyelmébe ajánlani saját készítésű **finom szörme**

boáimat (collier)

megtekintés végett. Állandóan raktáron tartok mindennemű finom szörme árukat, muffokat, persianer sapkákat. Elvállalok mindennemű szücs munkákat, átalakításokat, javításokat jutányos árak mellett.

Egyszersmind szíves tudomására hozom, hogy az ugynevezett üzlethelyiségben levő **kötszerraktáramra,** melyben nagy választékot tartok, sérvkötő, háskötő, Suspenszó, nadrágtartó, Dianaöv és hozzá való párnákban.

Továbbá gummi árukban, tejszivők, méhtartók, légpárnák, Irrigátor felszerelések, gummi különlegességek, óvszerek nagy választékban.

Utazó bundák kikölcsönöztenek.

Kérve a n. é. közönség b. pártfogását teljes tisztelettel

GÖRÖMBEY JÁNOS

szücs Szatmár, Deák-tér, Antal D. házában.

Postai megrendeléseket diszkrét eszközölöm.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem e város és vidéke mélyen tisztelt közönségét, hogy **Szatmáron, Deák-tér 6. sz.** házban, saját vezetésem alatt

elektrotechnikai és villanszerelő üzletet

nyitottam. — Raktáron tartok **izzó-lámpákat, ivlámpákat** s minden e szakban szükséges cikkekkel.

Több fővárosi ezégnek bizománya lévén, minden nagyobb szabásu dolgot, u. m. **motorokat** és **villamvilágítási berendezéseket** a legjutányosabban szállíthatok.

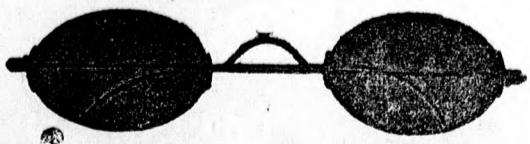
Továbbá elvállalok **villany-csengők bevezetését** is igen jutányos árak mellett.

Kivánatra vidékre is leutazom.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradtam

mély tisztelettel

Shwartz Lajos.

Szemüveg és óra javítások jutányos árban készíttetnek. 251

Szemüvegek, Zvickerek, látszerészeti cikkek ugyszintén arany, ezüst, nickel zsebórák, valamint mindentélelfinga, ébresztő és fali órák kaphatók

FEISZTHUBER JÁNOS órásnál Szatmár Deák-tér 26. sz.

Plébánia-palota.

Megjelent a PÁZMÁNY KÉPES NAPTÁR AZ 1908. ÉVRE.

Kapható a Pázmány-sajtó könyvnyomdában Szatmáron. Ára 60 fillér. Tömeges megrendelésnél kedvezmény.

és szájviz.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet
és lakásomat m. évi november hó 1-én özv. Vajtóné urnó Rákóczy-utcái 24. számú földszintes házába **helyeztem át.**

E ház a „Törvényszék“, a vasuti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van.

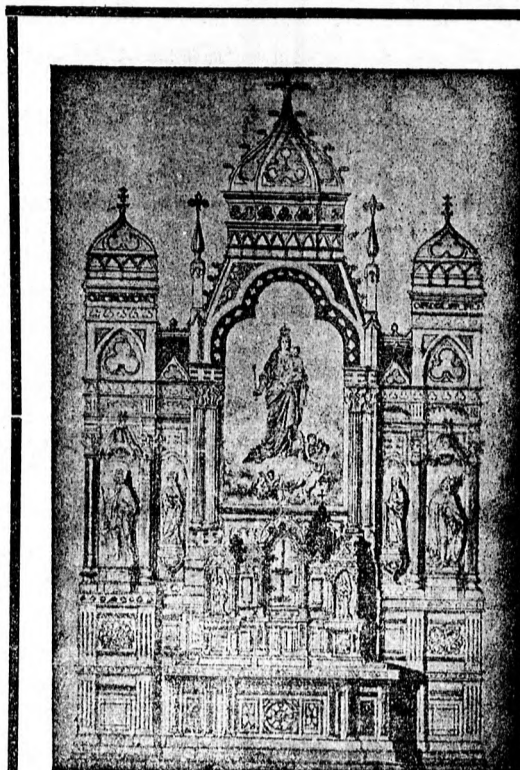
Készítek **egyes fogakat, teljes fogsorokat, kaucsuk és arany alapon, kívánatra szájpád nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és cément tömést.**

Fog- és gyökékhúzás a legújabbban feltalált szerekkel **teljesen fájdalom nélkül.** Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig

Albisi **BAKCSY DOMOKOS,**
orvos-fogorvos.

193.

és szájviz.

SZABÓ SÁNDOR

szobrász, aranyozó és oltárkészítő
SZATMÁR, Báthory-utca 18.

Elvállalok új oltárok, szószékek, sírok, szent szobrok készítését fából vagy imitációból.

Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítik.

Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szoba-diszek vannak raktáron.

Továbbá e helyen is felhívom a Főtisztelendő urak szives figyelmét a műtermemben készletben levő stáció-dombormű képek megtekintésére.

Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok.

Az ügy könnyebb elintézése céljából saját költségemen utazom bárhova.

Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik

Kiváló tisztelettel **Szabó Sándor.**

KÜHNE E. hazánk legrégebbi GAZDASÁGI GÉPGYÁRÁBAN MOSONBAN.

Legjobb anyagból és elismert gondos kivitelben kaphatók: **Sack-rendszerű aczél-ekék, egy és két vasu ekék, különféle szerkezetben. Hengerek, szántóföld- és rétboronák** dus választékban. Hírneves tolókeres rendszerű

Mosoni Drill sorvetőgépek

Mindennemű **cséplőgépek, kézi és járgányhajtásra. Gabonatisztító- és szelelő-rosták, konkolyválasztók, szecskavágó-, répavágó- és darálógépek** kitűnő szerkezetben és különféle nagyságban. **Morzsolók** kézi és erőműhajtásra. **Hollingsworth lógereblyék.** Amerikai ló- és kézi-kapák. **Francia ekék, kapálógépek** szőlőműveléshez. Szőlő-zuzók, prések és permetezők.

Bizományi raktár: **BIRO LAJOS** urnál
SZATMÁR, PIACZTÉR, BARÓ VÉCSEY-HÁZ.

Egy 13-14 éves fiút, kinek egy-két középiskolája van, tanulóul felvesz a Pázmány-sajtó könyvnyomda Szatmár

2lj üzlet! 2lj üzlet!

Steinmetz Baruch Fiai

kézműáru kereskedők

Szatmár-Németi, Kazinczy-u. 15.

Tisztelettel értesítjük a közönséget, hogy az eddigi ideiglenes helyiségben levő

Kézműáru Üzletünket

folyó évi november hó 15-től Kazinczy-utca 7. szám alá, Beer Mór ur házába

helyezzük át.

Egyszersmind felhívjuk a t. vevőközönséget, hogy rőfös és divatáru czikkekből

egy detail üzletet

is rendezünk be.

Bertha Károly
mű- és kereskedelmi kertésze
Szatmár, Dinnyéskert 6.

Ajánlja az őszi idényre dus készletét pálmák, virágzó és levéldisznővényben.

Park és kertrendezés elvállaltatik.

Élővirágüzlete: **DEÁKTÉR 2. szám.**

Elsőrangú élővirág kötészet.

Minden idényben a legszebb élővirág-díszmunkák, koszorúk, csokrok, stb. jutányos árban készíttetnek.

Színházi csokrok izléseesen összeállítva, jutányos árban készülnek

Sürgönyozim: **BERTHA KERTÉSZ SZATMÁR.**

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS

köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régii helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádigos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelü cipők és oszlmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi **finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből **minden olcsóbb rendü készítményt a szokásos bőr és talp utáztatokat teljesen kikészöbölte,** és a kinék áru **osinosság** dolgában is párját ritkítja

SZATMÁRI BAZÁR.

BLATNITZKY ISTVÁN

Kazinczy-utca 10. szám, a kir. kath. főgimn. mellett.

Figyelmeztetés!

Szatmár és vidéke nagyrebecsült vevőközönségének felhívom b. figyelmét a napokban érkezett rendkívül esinos és tartós, modern stílu **majolika- és porcellán-kályháimra,** melyekkel a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Ugy szintén nagy raktárt tartok egyszerűbb és igen esinos cserépkályhákból, melyeknek összeállítását szakképzett munkásokkal eszközölöm.

Jó minőségeért a legmesszebbmenő szavatosság.
Szolid szabott árak!

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régii kisvárosháza).

Uj kocsikat raktáron tart, **ócskákat** becserél, **lagozásért és posztóért jótállást vállal.**

100.000

lázat tesz tönkre a szük cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK JÁNOS

czipész mesternél

Szatmáron, Széchenyi-u. 7. (Bölönyi-ház)

a püspöki palotával szemben.

Uj! Uj villamos felszerelési vállalat. Uj!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **tüveg és porcellán üzletemet** egy külön

villamos felszerelési osztálylyal

megnagyobbítottam. — Ezen vállalatom vezetésére sikerült kiváló szakembereket alkalmazni, miáltal teljes biztosítékot nyujtok, hogy minden e szakmába **villamos világítási felszerelést, vil-**

lamos házi csengők s telephonok *bevezetését és bármilyen javítási munkálatokat,*

a legujabb szerelési módszer szerint s az előirt tűzbiztonsági óvintézkedések betartásával, **a legjutányosabb árban eszközölöm.**

Egyidejűleg felhívom a n. é. közönség **villamos csillárookra,** melyeket előnyös összekötésem révén, **meglepő olcsó árakban árusítok.**

Kívánatra terv- és költségvetésekkel díjmentesen szolgálók.

Egy tanuló felvétetik.

Kiváló tisztelettel: **Oesztreicher Tóbiás.**

